

Blik over de muur

Nieuwsbrief nr. 20, juni 2018

Vijf en twintig jaar geleden, 1 juli 1993, kregen we de sleutel van het klooster aan de Grotestraat in Sambeek plechtig overhandigd. Na de overdracht bij de notaris stapten we, met een kleine groep nog, als toekomstige bewoners van wat Het Kloosterhuis zou gaan worden, over de drempel. Overall in huis vonden we op tafels prachtige handtekende en geschreven kaartjes ‘Welkom thuis’. Het werd ons huis en velen hebben voor kortere of langere tijd het huis met ons bewoond. Deze ‘Blik’ starten we met een verslag en enkele bewerkte bijdragen van het mini-symposium ‘Geïnspireerd wonen’, dat we ter gelegenheid van ons jubileum op 21 april 2018 hielden. Hierop volgen nog enkele kortere bijdragen rond 25 jaar wonen in Het Kloosterhuis.

Geïnspireerd wonen

In 1993 droegen de zusters Redemptoristinnen in Sambeek hun klooster over aan een groep mensen die zich er toe verbonden het kloostercomplex in stand te houden en de traditie van de zusters in eigentijdse vorm voort te zetten. Dat is dit jaar 25 jaar geleden, en om dit te vieren organiseerde deze groep, de stichting Het Kloosterhuis, op 21 april het mini-symposium ‘Geïnspireerd wonen’. De dag begon met inleidingen door drie bewoners van het klooster over verleden, heden en toekomst van de woongemeenschap. Gerard Everink belichtte het leven van de zusters aan de hand van oude foto's, waarbij de laatste van de zusters bij het zien van die foto's haar eigen herinneringen op begon te halen.

Daarna behandelde Nelleke Drop, die een onderzoek heeft gedaan naar woongroepen, praktijk en beleving van gemeenschappelijk wonen. Tenslotte benoemde Leo Kranendonk de dilemma's en uitdagingen die in de toekomst op het Kloosterhuis afkomen en de plannen om die tegemoet te treden. De bijdragen van Nelleke en Leo worden hieronder weergegeven.

In de nabespreking, door de ruim 70 aanwezige gasten, werd benadrukt dat het belangrijk is de geschiedenis niet verloren te laten gaan: geen toekomst zonder geschiedenis. Het is goed de traditie te bewaren, zij het in een eigentijdse invulling.

De huidige invulling van die traditie in het Kloosterhuis werd inspirerend genoemd. Men noemde het een open, gastvrije gemeenschap en een mooie plek, waarin men rust ervaart. Een fijne plek voor kinderen ook.

De gespreksdeelnemers toonden zich wat de toekomst betreft redelijk positief. Toch werd geconstateerd dat de toekomst voor een groep zoals het Kloosterhuis niet echt te plannen is. Het blijft een zaak van met elkaar een weg zoeken. Velen noemden het belangrijk jongeren te trekken, die kunnen zorgen voor een nieuw evenwicht. Men stelde dat de gezinszin niet afneemt in de samenleving, ook niet in deze tijd van individualisering. En woongemeenschappen sluiten nog altijd aan bij de behoeften van velen. Ze kunnen de toekomst dus met vertrouwen tegemoet gaan.

De feestelijke dag werd afgesloten met een zelfgemaakte lunch in de zonovergoten kloostertuin.

Wim Schipper

25 jaar in een woongemeenschap

“Na 25 jaar is het leven hier in het Kloosterhuis heel gewoon, toch is het ook heel bijzonder. Niet bijzonder in de zin van uitzonderlijk want er bestaan in Nederland talloze woongemeenschappen in allerlei varianten. Maar wel bijzonder in de zin van ‘niet zomaar’, het is een keuze voor anders dan het gewone.” Zo begon ik mijn verhaal tijdens de jubileumbijeenkomst in april; ik wilde mijn onderzoekje in het kader van mijn studie Religiewetenschappen verbinden aan het leven en wonen in het Kloosterhuis. Voor dat onderzoek sprak ik met mensen in heel verschillende woongemeenschappen: een modern klooster in een flat, een eco-wijk, een woongemeenschap van ouderen, een Emmaus-woonwerkgemeenschap. Mensen die samen een gebouw bewonen en die ook een maatschappelijke rol of taak op zich genomen hebben. Zoals het Kloosterhuis.

Mijn vraag was waarom mensen kiezen voor een woongemeenschap en hoe zijn ze een woongemeenschap waar mensen graag wonen? Het antwoord gaat dan niet allereerst over het gebouw, het onderhoud, het geld. Uiteraard moet er aandacht zijn voor de organisatie en de praktische zaken. Maar voorop staat hoe ieder zijn plek zoekt en vindt binnen het geheel. Hoe mensen de balans vinden tussen hun eigen dingen en gezamenlijkheid, tussen geven en ontvangen.

Wat daarvoor nodig is? Samen wonen levert nog geen woongemeenschap op, dus zorg voor gezamenlijkheid en ontmoeting: organiseer activiteiten, creëer ontmoetingsplekken, werk samen. Gebruik de verschillende talenten en vaardigheden die iedereen heeft, ideeën en plannen waar iemand mee komt. Geef ruimte aan verschillende inzichten en neem de tijd voor gezamenlijke besluitvorming. Doe aan lange termijnplanning maar doe vooral ook wat op je pad komt. Wees dus geen eiland maar verbind je met je omgeving. Bespreek en vier je gezamenlijke drijfveren en inspiratie. Opvallend in de gesprekken was dat een woongemeenschap de mogelijkheid biedt om iets van een eigen ideaal te verwezenlijken, dat wat het leven de moeite waard maakt, je kunt dat ‘het goede leven’ noemen. Verbondenheid, geborgenheid en eigenheid zijn elementen van het goede leven die juist dankzij de gemeenschap realiseerbaar zijn. Uiteraard, het vraagt iets van mensen, inzet, tijd, soms een beetje water bij de wijn. Maar dan op een dag, blijkt dat je er al 25 jaar woont, bijna een half leven....

Nelleke Drop

Toekomstbestendig?

Is het Kloosterhuis toekomstbestendig. Dat is de vraag die ons sinds vorig jaar, in het licht van ons 25 jarig bestaan bezig houdt en die ons voorlopig ook nog niet los zal laten. We hebben in 25 jaar een bestendige organisatie opgebouwd. Het gebouw wordt goed onderhouden, we hebben heel wat mensen tijdelijk onderdak kunnen bieden en de kapel wordt goed gebruikt voor diverse culturele en maatschappelijke activiteiten. Met de vaste bewoners, 12 volwassenen, hebben we een modus gevonden om aan de realisatie van de doelstellingen te werken en dat wil iets zeggen over het klimaat en het onderling vertrouwen dat we samen hebben opgebouwd. De vraag naar de toekomstbestendigheid komt voort uit enkele deelaspecten zoals leeftijdopbouw, duurzaamheid en staat van onderhoud van het gebouw in relatie tot de financiën, onze rechtsvorm, de maatschappelijke functie en de culturele functie. Op ieder van die punten ga ik hieronder nader in.

1 In de 25 jaar die achter ons liggen zijn de vaste bewoners 25 jaar ouder geworden. In leeftijd variëren we van begin 40 tot midden 70. Op zich niets mis mee, zeker nu we nog vitaal zijn. Dat gegeven roept vragen op in de zin van: Worden we een woongroep voor ouderen en willen we dat? Streven we verjonging na en zo ja hoe willen we dat realiseren als er geen veranderingen in het vaste bewonersbestand en er geen apparte-

menten beschikbaar komen voor nieuwe belangstellenden? Vragen die ons bezig houden, waar voor de oplossing creativiteit en vindingrijkheid nodig is.

2 Het gebouw dat we bewonen dateert van 1874. Kijken we naar het aspect duurzaamheid dan moeten we constateren dat op dat terrein nog heel wat te winnen is. We hebben nu de stap gezet te onderzoeken op elke wijze we het complex kunnen gaan verduurzamen. Zo kwamen wij uit bij "De groene grachten" in Amsterdam, een bureau waar Wubbo Ockels aan verbonden is. We hebben als eerste door hen een scan van het gebouw laten maken en op grond van dat document hebben we kort geleden de beslissing genomen een vervolgtraject te zullen ingaan.

3 We zijn een stichting met een formeel stichtingsbestuur dat bestaat uit drie vaste bewoners en 2 externen, een architect en een financieel deskundige. Als vaste bewonersgroep vergaderen we maandelijks en in die vergaderingen nemen we waar nodig besluiten over kleine en soms over grote zaken. Het bestuur komt slechts enkele keren per jaar bij elkaar en kijkt mee over de schouders van de vaste bewoners. Het is die wijze van werken die ons op het idee bracht om het op een andere manier te gaan organiseren, namelijk een manier die aansluit bij onze praktijk n.l. dat de vaste bewonersgroep als bestuur gaat fungeren. Wel willen van de deskundigheden van de beide externe bestuursleden gebruik willen blijven maken, maar dan in een adviseursrol. Dat vraagt een aanpassing van onze statuten die we in 2018 willen realiseren.

4 Vanaf het allereerste begin van ons bestaan, toen we nog onderdeel van de stichting Beth Hachajiem waren hebben we gasten in huis gehad. Mensen die om wat voor reden dan ook tijdelijk woonruimte nodig hebben. Dat doen we nog steeds. Hier hebben inmiddels honderden personen gebruik van gemaakt. Dat we die functie continueren is voor ons eigenlijk vanzelfsprekend. Het is voor een ieder een specifiek kenmerk van ons huis, het maakt het wonen bijzonder.

5 Enkele jaren geleden besloten we om de banken uit de kleine kapel te verwijderen, waarmee we een voorziening gecreëerd hebben voor diverse andere activiteiten en we naast de grote kapel een tweede ruimte voor activiteiten hebben. Ook de voormalige refter heeft een culturele functie gekregen. Deze ruimte wordt gehuurd door een kunstenaar die daar zelf schildert en ook les geeft aan leerlingen. Zo hebben inmiddels al heel wat mensen de weg naar onze kapel en het atelier gevonden. We

willen deze functie graag handhaven en waar mogelijk uitbouwen.

Ik ben begonnen met de vraag: Is het Kloosterhuis toekomstbestendig. De aandachtige lezer zal opgemerkt hebben dat die vraag nog niet beantwoord is. Wel zijn er intenties en richtingen aangegeven waar we mee aan de slag zijn of gaan. Wij willen wel en we geloven in een bestendiging van dit prachtige project. De wijze waarop: dat is de uitdaging voor de volgende 25 jaar.

Leo Kranendonk

Samen

Samen, al 25 jaar, worden we allemaal ouder. Van vitale dertig, veertig en vijftigers, zijn we ook in leeftijd 25 jaar en dus minstens één generatie opgeschoven. De eerste kleinkinderen zijn nu bijna even oud als destijds de jongste vaste bewoner. Kleinkinderen en de jongste in het klooster geboren kinderen spelen met en zorgen voor elkaar. Bijzonder om zo met elkaar mee te groeien.

Diversiteit

‘Als het huis me iets heeft geleerd, dan is het wel dat het altijd weer anders kan’, die uitspraak hoor ik mezelf regelmatig doen als ik aan anderen over het wonen in Het Kloosterhuis vertel. Een tweede terugkerende zinsnede: ‘het huis is één van mijn grootste leerscholen’. Dat het niet zo hoeft te gaan als ik denk dat het het beste zou zijn, om toch goed te zijn en dat met een net iets andere samenstelling van een werkgroepje alles net wat anders vorm krijgt. Het lijkt zo’n eenvoudige vaststelling maar ik ervaar het schakelen toch ook vaak als ‘even stilstaan bij waarom we doen wat we doen’ en bij ‘ieders bijdrage is anders en samen maken we het geheel’. Het is een boeiend proces ook met het oog op de toekomst. Wat zal het ons nog allemaal brengen als interesses en mogelijkheden veranderen en mensen mede daardoor andere taken op zich nemen of taken

anders in gaan vullen. Een voorbeeld is het groepje rond de gasten. Al 25 jaar hebben we gasten in huis. Lang hielden we vast aan het welkomst kaartje, een afscheidsfoto, aan zelfwerkzaamheid van gasten bij het poetsen, aan geen afwas in de keuken laten staan, aan geen tv en internetaansluiting op de kamer om het onderlinge contact te stimuleren en aan 'het rode schriftje'. Maar de gastengroep veranderde. De *personal touch* van het kaartje en de afscheidsfoto viel weg, er kwamen mapjes met contracten in de stichtingskamer, de maandelijkse gesprekjes rond de huur stopten, de poetsbeurten worden nu voor de gasten gedaan. Ook besloten we op basis van een avond over onze *drive* en de toekomst dat we beleid op zouden gaan zetten rond de samenstelling van de gastengang. Diversiteit is ook daar een waardevol woord gebleken en met twee gasteneenheden voor meerdere personen en drie kamers voor individuele gasten is die diversiteit gegarandeerd. 'De gasten' ze komen en gaan nog steeds, vinden een plek om wat bij te komen, om een aanzet te maken voor een nieuwe start, anders dan voorheen, steeds opnieuw.

Nicolette Hijweege

Gelopen paden

Zoals in ieder leven verdwijnen er ook in het Kloosterhuis oude paden, en dienen er zich nieuwe aan. Toen wij hier neerstreken en de tuin overnamen van de zusters hadden we hagelwitte rechte kiezelpaden waarop we jaren- en jarenlang op onze knieën zaten om 'meditatief' het onkruid te verwijderen. Er is veel over gesproken, soms over gelachen, soms over gezucht, tussen neus en lippen door, in de wandelgangen, bij de koffie of een maaltijd en langzaam zijn ze bijna allemaal vervangen door onderhoudsvriendelijke graspaden. Het laatste pad waar we erg aan gehecht waren was het bospad. Langs het pad bij de muur stonden aan één kant 22 douglas-sparren en

Stichting Het Kloosterhuis
Grotestraat 71, 5836 AC Sambeek
e-mail: info@hetkloosterhuis.nl
bankrekening NL75TRIO0212184636

Voor het laatste nieuws, concerten, klussendagen, etc.: www.hetkloosterhuis.nl

aan de andere kant de leibomen, wat het pad eronder het karakter van een bospad gaf. Bij de laatste storm afgelopen winter is er een boom omgewaaid, en de andere hadden veel schade opgelopen. Voor de veiligheid hebben we besloten ze weg te laten halen.

Maar toch met pijn in het hart.

Het 'bospad' heeft een ander karakter gekregen natuurlijk. Open, licht, ruim en..... ja, hoe kan het ook anders: onkruid. Het zal ook wel een graspad worden.

Zo zullen ook in figuurlijke zin onze paden veranderen, soms met pijn in het hart, soms met opluchting, altijd een avontuur.

Marie-Louise Sweep

Wonen in Het Kloosterhuis

Wonen in Het Kloosterhuis is

- ...vrijheid in verbondenheid
- ...vriendschap, verbinding
- ...kinderen zien opgroeien
- ...klussen, poetsen, dweilen
- ...schoffelen, zaaien, maaien
- ...vergaderen, plannen maken
- ...delen in verleden.

Wonen in Het Kloosterhuis is

- ...komende en gaande gasten
- ...musici, zangers, dansers
- ...schilders, fotografen
- ...communicantjes, eierenzoekers.

Wonen in Het Kloosterhuis is

- ...kippen, bijen, duiven, vogels
- ...een poes die naar binnen wil
- ...walnoten, groente, fruit.

Het Kloosterhuis is
niet zo maar een huis

Marijke Kranendonk